

Byla C-183/21

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2021 m. kovo 23 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landgericht Saarbrücken (Vokietija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. kovo 4 d.

Ieškovė:

Maxxus Group GmbH & Co. KG

Atsakovė:

Globus Holding GmbH & Co. KG

Pagrindinės bylos dalykas

Prekių ženklų direktyva – Faktų pateikimo ir įrodinėjimo našta

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sjungos teisės aiškinimas, SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

Ar Sąjungos teisės aktai, visų pirma susiję su Prekių ženklų direktyva (-omis), taigi

2008 m. spalio 22 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 299, 2008 11 8, p. 25), visų pirma jos 12 straipsnis, ir

2015 m. gruodžio 16 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 336, 2015 12 23, p. 1), visų pirma jos 16, 17, 19 straipsniai,

turi būti aiškinami taip, kad, remiantis šių normų *effet utile*, draudžiama aiškinti nacionalinės proceso teisės nuostatas taip,

- 1) kad pagal jas civilinėje byloje, kurioje prašoma iš registro išbraukti įregistruotą nacionalinį prekių ženklą todėl, kad dėl nenaudojimo jis tapo negaliojantis, ieškovui pripažįstama faktų pateikimo našta, kuri nėra tas pat kaip įrodinėjimo našta, ir
- 2) kad pagal jas, pripažinus ieškovui šią faktų pateikimo našta, ieškovui nurodoma
 - a. tokioje byloje pateikti įrodymų, kad atsakovas nenaudoja prekių ženklo, kiek ieškovui tai įmanoma padaryti, ir
 - b. tuo tikslu atlikti savo rinkos tyrimą, kuris būtų proporcingas prašymui išbraukti prekių ženklą iš registro ir atitinkamo ženklo ypatumams.

Nurodomi Sąjungos teisės aktai

2015 m. gruodžio 16 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (toliau – Prekių ženklų direktyva), visų pirma 16, 17, 19, 44 ir 46 straipsniai

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Zivilprozessordnung (Civilinio proceso kodeksas, toliau – ZPO), visų pirma 178 straipsnis

Faktinių aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 Ieškovė reikalauja išbraukti iš registro du atsakovės Vokietijos prekių ženklus, motyvuodama tuo, kad jie tapo nebegaliojantys dėl nenaudojimo. Ieškovė platina sporto reikmenis ir įrangą, masažo lentas, masažo krėslus ir kepimo groteles. Ji yra įregistruota kaip Vokietijos prekių ženklo 302017108053 „MAXXUS“ ir Europos Sąjungos prekių ženklo 17673641 „MAXXUS“ savininkė.
- 2 Atsakovė yra *Globus* grupės patronuojančioji bendrovė Sankt Vendelyje. Šiai grupei priklauso įvairios bendrovės, kurios visoje Vokietijoje valdo 46 didelio ploto savitarnos prekybos centrus su maisto ir nemaisto prekėmis bei gėrimų, statybos, elektronikos ir kitas specializuotas parduotuves. Grupės įmonėms

atsakovė leidžia naudoti jos valdomus prekių ženklus. Bet kuriuo atveju grupė gauna daug pajamų iš pardavimų internetu elektronikos ir statybos prekių srityje.

- 3 Nuo 1996 m. liepos atsakovė prekių ženklų registre įregistruota kaip Vokietijos žodinio prekių ženklo 395 35 217 „MAXUS“, naudojamo daugeliui 33, 1–9, 11–32 ir 34 klasių prekėms žymėti, savininkė. Prekių ženklo apsaugos laikotarpis pasibaigė 2005 m. spalio 30 d. Be to, atsakovė nuo 1996 m. gegužės yra įregistruota kaip toliau pavaizduoto Vokietijos žodinio ir vaizdinio prekių ženklo 395 35 216 su tekstu „MAXUS“ ir gaublio simboliu, naudojamo 20, 1–9, 11–19 ir 21–34 klasių prekėms žymėti, savininkė.

- 4 Ieškovės prekių ženklų „MAXXUS“ įregistravimo procedūros metu atsakovė pirmiausia pareiškė protestą. 2018 m. gegužės 2 d. atsakovė pareiškė protestą dėl ieškovės Europos Sąjungos prekių ženklo 17673641 „MAXXUS“. Protestas, be kita ko, buvo grindžiamas žodiniu prekių ženklu 395 35 217 „MAXUS“. Nesutikdama su protestu, ieškovė teigė, kad atsakovė nenaudojo prekių ženklo „MAXUS“ taip, kad užtikrintų juo suteikiamų teisių išlaikymą. 2019 m. rugpjūčio 5 d. atsakovė protestą atsiėmė. Taip pat remdamasi šiuo žodiniu prekių ženklu „MAXUS“, atsakovė 2018 m. vasario 12 d. pareiškė protestą dėl ieškovės Vokietijos prekių ženklo 302017108053 „MAXXUS“. Ir šį protestą atsakovė atsiėmė.
- 5 2019 m. liepos 29 d. ieškovė pateikė prašymus *Deutsches Patent- und Markenamt* (Vokietijos patentų ir prekių ženklų tarnyba) išbraukti abu nagrinėjamus prekių ženklus iš registro dėl to, kad jie tapo negaliojantys. Atsakovė užprotestavo išbraukimą 2019 m. rugpjūčio 26 d. raštais.
- 6 Bent jau žodinį prekių ženklą „MAXUS“ atsakovė naudojo kaip vadinamąjį „White Label“ įvairioms prekėms žymėti, pasirinkusi tokią formą:

- 7 Ginčas vyksta dėl šio naudojimo apimties ir paskutinio reikšmingo laiko momento. Ieškovė teigia, kad atsakovė jos naudai įregistruotų prekių ženklų per pastaruosius penkerius metus nenaudojo taip, kad užtikrintų jais suteikiamų teisių išlaikymą.

8. Ieškovė tvirtina atlikusi „MAXUS“ paiešką „Google“ ir neradusi jokių duomenų, kad nagrinėjami prekių ženklai būtų naudojami taip, kad užtikrintų jais suteikiamų teisių išlaikymą. Ji teigia, kad atsakovės įmonių grupės turimoje interneto svetainėje www.globus.de yra rubrika „Nuosavi prekių ženklai“. Joje nurodyti šie pavadinimai: „korrekt“, „Globus“, „Globus Gold“, „naturell“ ir „Jeden Tag“. Nagrinėjami prekių ženklai nenurodyti. Įvedus pavadinimą „MAXUS“ į interneto svetainės paiešką rubrikoje „Asortimentas / Prekių katalogas“ rodomi aštuoni pasiūlymai, du iš kurių neaktualūs, o šeši susiję su valomosiomis servetėlėmis. Tačiau valomosios servetėlės ar jų pakuotės nagrinėjamais prekių ženklais nepažymėtos. Žodis „MAXUS“ yra tik pasiūlymo tekste. Įvedus pavadinimą „MAXUS“ į interneto svetainės paiešką įvadinėje svetainėje www.globus.de rodomi du rezultatai. Abu yra nuorodos į *Maxus GC Freilassing GmbH & Co. KG* valdomą parduotuvę „MAXUS Getränkemarkt“. Tačiau, kaip nurodoma interneto svetainėje, ši bendrovė pavadinimą „MAXUS“ naudoja ne kaip nuosavų gėrimų prekių ženklą, o tik kaip įmonės žymenį arba prekių ženklą prekybos gėrimais paslaugoms žymėti. Ieškovės teigimu, detektyvų agentūra patikrinusi nustatė, kad šioje Freilassing esančioje gėrimų parduotuvėje neprekiaujama prekėmis, kurios būtų pažymėtos nagrinėjamais atsakovės prekių ženklais su pavadinimais, dėl kurių vyksta ginčas.
9. Ieškovė teigia, kad atsakovė jos naudai įregistruotų prekių ženklų per pastaruosius penkerius metus nenaudojo taip, kad užtikrintų jais suteikiamų teisių išlaikymą. Ieškovė mano, kad faktų pateikimo ir įrodinėjimo našta tenka atsakovei. Tai, jos nuomone, išplaukia iš atitinkamos Prekių ženklų direktyvos redakcijos.
10. Ieškovė prašo, pirma, nurodyti atsakovei neprieštarauti, kad jos *Deutsches Patent- und Markenamt* numeriu 395 35 217 įregistruotas žodinis prekių ženklas „MAXUS“ būtų išbrauktas iš registro visų prekių atžvilgiu ir, antra, neprieštarauti, kad jos *Deutsches Patent- und Markenamt* numeriu 395 35 216 įregistruotas žodinis ir vaizdinis prekių ženklas „MAXUS“ būtų išbrauktas iš registro visų prekių atžvilgiu.
11. Atsakovė prašo ieškinį atmesti. Ji teigia, kad prekių ženklus naudojo taip, kad užtikrintų jais suteikiamų teisių išlaikymą, ir mano, kad ieškovės argumentų nepakanka antrinei faktų pateikimo naštai pagrįsti.
12. Prekių ženklas „MAXUS“ su atsakovės sutikimu naudojamas *Globus* grupei priklausančiuose savitarnos prekybos centruose toliau nurodytų grupių standartinio asortimento prekėms žymėti: gyvūnų prekės, namų apyvokos reikmenys, kanceliarijos prekės, žaislai, sporto prekės, automobilių prekės, tekstilės prekės. Tokios prekės, naudojant prekių ženklo pavadinimą, su atsakovės sutikimu buvo platinamos visu pastarųjų penkerių metų reikšmingu laikotarpiu iki šios bylos iškėlimo ir tebeplatinamos iki šios dienos *Globus* grupei priklausančiuose Vokietijos savitarnos prekybos centruose, buvo ir tebėra eksportuojamos. Be to, prekių ženklas laikinai naudojamas akcijų metu, pavyzdžiui, sirgalių atributikai per futbolo renginius žymėti.

- 13 Atsakovė, iliustruodama žodinio prekių ženklo „MAXUS“ naudojimą per pastaruosius 5 metus, pateikia pakuočių pavyzdžius ir lentynų nuotraukas. Be to, ji pateikia išrašus iš atsargų valdymo sistemos ir sąrašą iš nuosavų prekių ženklų srities. Ji taip pat pakartoja per protesto procedūrą išsakytą argumentą ir pateikia procesinį dokumentą, kuriuo, pateikdama detalią informaciją ir tolesnius įrodymus, grindė naudojimą.
- 14 Be to, ji teigia, kad su atitinkamomis sąnaudomis gali pateikti ir daugiau naudojimo įrodymų. Tačiau šios sąnaudos, jos teigimu, yra didelės.

Taikytinos normos / jurisprudencija

- 15 Kolegija nurodo naujosios Prekių ženklų direktyvos 31, 32 ir 42 konstatuojamąsias dalis bei 16, 17, 19, 44 ir 46 straipsnius; nematyti, kad nagrinėjamo aspekto reglamentavimas būtų pasikeitęs.
- 16 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją ieškinio dėl išbraukimo iš registro atveju *įrodinėjimo našta* prekių ženklo nenaudojimo atžvilgiu tenka prekių ženklo savininkei. Dėl Europos Sąjungos prekių ženklų kolegija daro nuorodą į Sprendimo *Centrotherm* byloje C-610/11 P 52–64 punktus. Ši su senąja Prekių ženklų direktyva susijusi jurisprudencija, kaip matyti iš Sprendimo *Oberbank AG ir kt.* sujungtose bylose C-217/13 ir C-218/13 62–74 punktų, buvo išplėsta ir taikoma ir nacionaliniams prekių ženkams. Galiausiai Teisingumo Teismas, kaip matyti iš Sprendimo *Ferrari SpA* sujungtose bylose C-720/18 ir C-721/18 73–82 punktų, ir tokioje civilinėje negaliojimo byloje, kaip antai nagrinėjama, pripažino, kad įrodinėjimo našta tenka prekių ženklo savininkei.
- 17 Pagal Vokietijos teisės aktus, t. y. pagal *MarkenG* [*Markengesetz* (Prekių ženklų įstatymas), toliau – *MarkenG*] 55 straipsnio 1 dalies antro sakinio 1 punktą, bet kas, remdamasis nenaudojimu, gali pareikšti ieškinį dėl prekių ženklo pripažinimo negaliojančiu pagal *MarkenG* 49 straipsnį. *MarkenG* 49 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad po reikalavimo išbraukti iš registro prekių ženklas tampa negaliojantis, kai jis penkerių metų laikotarpiu buvo nuolat ne iš tikrųjų naudojamas, kaip tai suprantama pagal *MarkenG* 26 straipsnį; vienintelio naudojimo iš tikrųjų atvejo pakanka tam, kad kitos šalies reikalavimas išbraukti prekių ženklą iš registro naudojamų prekių grupių atžvilgiu būtų atmestas.
- 18 Pagal *Bundesgerichtshof* (Federalinis Aukščiausiasis Teismas) jurisprudenciją faktų pateikimo ir įrodinėjimo našta civilinėse bylose dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia (buvo) reglamentuota taip, kad ieškovas pirmiausia turi pagrįsti, jog prekių ženklas nenaudojamas. Buvo pripažinta, kad ieškovas, siekdamas pateikti faktus, savo priemonėmis privalo atlikti pakankamą tyrimą ir išsiaiškinti, ar kita šalis prekių ženklą naudoja taip, kad užtikrintų juo suteikiamų teisių išlaikymą. Prekių ženklų savininkui galėjo tekti antrinė faktų pateikimo našta, nes ieškovas paprastai negali turėti žinių apie vidinius kitos šalies procesus. Buvo taikomi šie principai: „faktų pateikimo ir įrodinėjimo našta, kad

ieškinio dėl išbraukimo iš registro sąlygos yra įvykdytos, tenka ieškovui. Tačiau atsakovui, kuriam pareikštas ieškinys dėl išbraukimo iš registro, pagal taip pat procesinėje teisėje galiojantį sąžiningumo principą (BGB [*Bürgerliches Gesetzbuch* (Civilinis kodeksas), toliau – BGB] 242 straipsnis) gali tekti pareiga proceso metu pateikti paaiškinimus. Ji taikoma preziumuojant, kad ieškinį dėl išbraukimo iš registro pateikęs ieškovas neturi tikslių žinių apie prekių ženklo naudojimo aplinkybes ir neturi galimybės pats šias faktines aplinkybes išsiaiškinti.“

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 19 Šioje prašymo priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimo procedūroje kyla klausimas dėl Prekių ženklų direktyvos (-ų) aiškinimo, kiek tai susiję su nacionalinėmis bylomis dėl nacionalinių prekių ženklų registracijos pripažinimo negaliojančia dėl nenaudojimo. Savo sprendime sujungtose bylose C-720/18 ir C-721/18 Teisingumo Teismas pripažino, kad įrodinėjimo našta tokiose bylose tenka prekių ženklo savininkui.
- 20 Atsižvelgdama į šį sprendimą, kolegija mano, kad pirmiau minėta *Bundesgerichtshof* jurisprudencija, kiek ji susijusi su įrodinėjimo našta, nebegali būti taikoma. Tačiau lieka atviras klausimas, ar nacionalinėje teisėje gali ir toliau galioti principas, kad faktų pateikimo našta tenka ieškovui. Kolegija mano, kad taip.
- 21 Iš esmės, ko gero, turėtų galioti principas, kad proceso teisė – taip pat pagal Prekių ženklų direktyvą – yra valstybių narių prerogatyva. Tai patvirtina direktyvos 42 konstatuojamoji dalis. Tiesa, šį principą pagal bendrąsias Sąjungos teisės taisykles riboja draudimas diskriminuoti ir veiksmingumo principas.
- 22 Vienodo požiūrio principui nagrinėjamas atvejis poveikio neturi, bet kyla klausimas, ar faktų pateikimo naštos perkėlimas ieškovui pažeistų Prekių ženklų direktyvos *effet utile*.
- 23 Vokietijos teisėje daromas skirtumas tarp faktų pateikimo naštos ir įrodinėjimo naštos.
- 24 Pareiga pateikti faktus reiškia, kad šalis privalo pateikti kiek įmanoma konkretesnius argumentus. Tas, kam pagal ZPO 138 straipsnį tenka pareiga pateikti faktus, pralaimi bylą, jeigu šios pareigos neįvykdo. Be kita ko, Vokietijos teisėje yra išplėtotas ir antrinės faktų pateikimo naštos koncepcija. Siekiama abi šalis priversti pateikti faktus, kuriuos jos iš tiesų gali pateikti. Jurisprudencijoje nustatytos ir pareigos gauti informaciją iš savo veiklos srities.
- 25 Kitas klausimas yra, kam tenka įrodinėjimo našta tuo atveju, kai abi pusės pakankamai konkrečiai pateikia jų požiūrį pagrindžiančius faktus. Jeigu teismas, įvertinęs įrodymus, nežino, ar jis, nepaisydamas priešingų atsakovo įrodymų, turi

pasitikėti ieškovo įrodymų visuma, bylą pralaimi ta šalis, kuriai tenka įrodinėjimo našta (vadinamasis *non liquet*).

- 26 Faktų pateikimo našta reikėtų iš esmės atskirti nuo įrodinėjimo naštos. Vokietijos teisėje yra įvairių pavyzdžių, liudijančių, kad faktų pateikimo ir įrodinėjimo našta yra skirtingi dalykai, ir faktų pateikimo našta diferencijuojama taip, kad kiekviena šalis privalo pateikti jai žinomus arba protingomis sąnaudomis randamus faktus. Jeigu viena iš šalių neįvykdo pareigos pateikti faktus, ji bylą pralaimi. Jeigu abi šalys pateikia pakankamai konkrečių faktų, teismas surenka ir įvertina pateiktus įrodymus. Jeigu teismas, įvertinęs surinktus įrodymus, negali įsitikinti vienos iš šalių teisumu, bylą pralaimi ta šalis, kuriai tenka įrodinėjimo našta.
- 27 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs tik su faktų pateikimo našta, bet ne su įrodinėjimo našta.
- 28 Nagrinėjamu atveju klausimas kyla tik dėl to, ar pagal nacionalinę prekių ženklų teisę vykstančioje registracijos pripažinimo negaliojančia dėl nenaudojimo byloje ieškovui pagal Sąjungos teisę gali tekti pirminė – ar bent jau antrinė, kai atsakovas nagrinėjamu atveju pateikia išsamių duomenų apie naudojimą – faktų pateikimo našta.
- 29 Kolegijos manymu, Prekių ženklų direktyvoje faktų pateikimo našta neregamentuojama. Be kita ko, kaip mano kolegija, iš Prekių ženklų direktyvos apskritai neišplaukia ar bet kuriuo atveju neišplaukia imperatyviai veiksmingumo reikalavimo prasme, kad negaliojimo byloje ieškovui negalėtų būti keliami jokie reikalavimai ieškinį pagrįsti.
- 30 Požiūrį į įrodinėjimo našta, kuri Prekių ženklų direktyvoje nėra *expressis verbis* reglamentuota, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pagrindžia pateikdamas analogiją su Europos Sąjungos prekių ženklų reglamentu ir argumentuodamas, kad įrodinėjimo naštos klausimas visose valstybėse narėse turi būti reglamentuojamas vienodai tam, kad Prekių ženklų direktyvos suteikiama apsauga išliktų veiksminga. Prekių ženklo savininkui įrodinėjimo našta tenka vadovaujantis principu, kuris „iš tikrųjų atitinka proceso pagrįstumo ir elementarų proceso veiksmingumo reikalavimą“.
- 31 Abu argumentai, preliminaria kolegijos nuomone, nėra susiję su faktų pateikimo našta:
- 32 Kolegija mano, kad proceso pagrįstumas ir proceso veiksmingumas, du esminiai Teisingumo Teismo jurisprudencijos argumentai, reikalauja faktų pateikimo našta ir toliau aiškinti taip, kaip ji aiškinama pirmiau minėtoje *Bundesgerichtshof* jurisprudencijoje:
- 33 Juk reikia atsižvelgti ir pasverti pripažintinus abiejų pusių interesus. Todėl ieškovas pirmiausia turėtų pats, kiek jam tai įmanoma ir proporcinga, pasistengti patikrinti, ar atsakovė naudoja atitinkamą prekių ženklą, ar ne. Tik po tokio tyrimo

ir atitinkamai pateiktų pagrįstų argumentų galima reikalauti, kad atsakovė išsamiai atskleistų, kaip prekių ženklą naudoja.

- 34 Antraip bet kokia šalis – proceso teisės aktuose nenustatyta, kad ieškinius dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia leidžiama pateikti tik esant konkrečiam teisiniui interesui – bet kuri prekių ženklo savininką galėtų priversti atskleisti savo prekių ženklo naudojimą. Pagal Vokietijos teisės aktus, kaip ir pagal direktyvas, ieškinį dėl prekių ženklo išbraukimo iš registro gali pareikšti „bet kuris asmuo“. Taigi pavojus, kad šia galimybe pareikšti ieškinį bus piktnaudžiaujama, būtų didelis, jeigu iš ieškovo iš pat pradžių nebūtų reikalaujama pateikti faktų, kad „atsakovė nenaudoja savo prekių ženklų“.
- 35 Tyrimas siekiant nustatyti visus prekių ženklo naudojimo atvejus per pastaruosius 5 metus visose srityse, kuriose nuosavas prekių ženklas naudojamas, prekių ženklo savininkui, kuriam pareiškiamas ieškinys, reiškia didžiules pastangas.
- 36 Taigi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančios kolegijos manymu, yra protinga ir reikalinga nurodyti ieškovui pirmiausia pačiam tinkama forma patikrinti, ar tikrai prekių ženklo savininkas jo nenaudoja. Tam jis, kolegijos nuomone, turi atlikti atitinkamo prekių ženklo ypatumus atitinkantį patikrinimą ir apibūdinti jį ieškinyje. Tik ieškovui pateikus tokius konkrečius argumentus atsiranda atsakovės pareiga savo ruožtu pateikti faktus. Šiuo klausimu taip pat pripažinta, kad vienos pusės konkretūs argumentai reiškia reikalavimą kitai šaliai pateikti konkretų atsiliepimą.
- 37 Nagrinėjama byla parodo šią problemą: atsakovė valdo stacionarių 46 prekybos centrų tinklą Vokietijoje ir būdama plataus asortimento tiekėja prekiauja įvairiomis „ne maisto“ prekėmis. Bent jau kiek galima spręsti iš jos argumentų ir prie bylos iki šiol pridėtų įrodymų, kaip nuosavą prekių ženklą ji mažų mažiausiai naudoja žodinį prekių ženklą „maxus“ daugeliui prekių, priskiriamų prie daugelio Nicos konvencijos klasių prekėms žymėti. Internetu atsakovė prekiauja nedaug. Ieškovė byloje kol kas atliko tik trumpą paiešką „Google“ ir patikrino vieną šios paieškos rezultatą – gėrimų parduotuvę netoli Miuncheno.
- 38 Kolegijos požiūriu, savo pareigos pateikti faktus ieškovė neįvykdė. Tokio prekių ženklo, kaip antai nagrinėjamas, atveju iš ieškovės buvo galima pagrįstai tikėtis, kad ji atsirinkusi patikrins bent jau 2 ar 3 atsakovės prekybos centrus, ar juose naudojami atitinkami prekių ženklai. Juk nagrinėjamas prekių ženklas yra nuosavas prekių ženklas, tinkamas daugeliui atsakovės prekių žymėti (vadinamasis „white label“), ir atsakovė prekiauja ne internetu, o stacionariuose prekybos centruose.
- 39 Kolegijos požiūriu, į klausimą, kokios apimties faktų pateikimo našta yra proporcinga, gali atsakyti tik konkrečią bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas. Pavyzdžiui, Teisingumo Teismo sujungtose bylose C-720/18 ir C-721/18, kuriose priimtas sprendimas dėl įrodinėjimo naštos, buvo nagrinėjamas prekių ženklas, apžvelgiamos jo sritys ir prekių rinkos, taip pat prekių ženklo naudojimas šiose

rinkose. „White labels“ prekių ženklų, kurie priklauso prekybos centrams, atveju yra visiškai kitaip. Rinkų ir prekių yra labai daug.

- 40 Jeigu ieškovei apskritai nebūtų taikoma jokia pareiga atlikti tyrimą ir pateikti faktus, ji galėtų be jokių sąnaudų priversti atsakovę pateikti konkrečių faktų, kad naudoja nuosavą prekių ženklą, o tam atsakovė turėtų atskleisti komercines paslaptis ir atlikti didelį tyrimą. Kolegijos požiūriu, tai kelia didelį piktnaudžiavimo pavojų.
- 41 Tiesa, kad reikia atsižvelgti į tai, jog ieškinys dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia atitinka bendrąjį interesą prekių ženklus išskirtinai saugoti tik tuomet, kai jie taip pat yra naudojami. Pagal Vokietijos teisės aktus ieškinį dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia leidžiama pareikšti ir neturint nuosavo teisinio intereso. Vis dėlto teisėti prekių ženklo savininko interesai gintis tik nuo tokių ieškinų, kurių ieškovas „atliko namų darbus“, o ne nuo „aklai“ pateikiamų ieškinų, ko gero, yra argumentas faktų pateikimo reikalauti ir iš ieškovo.
- 42 Tokį požiūrį patvirtina ir Prekių ženklų direktyvos koncepcija: iš jos 17, 44 ir 46 straipsnių aiškiai matyti, kad nenaudojimu galima remtis šiuose straipsniuose nurodytose procedūrose, kuriose prekių ženklo savininkas imasi iniciatyvos, ir kad tokiu atveju įrodinėjimo našta tenka prekių ženklo savininkui. Jeigu, pavyzdžiui, prekių ženklo savininkas nori gintis nuo teisių pažeidimo, ko gero, pirminė faktų pateikimo, kad prekių ženklą jis naudoja, našta atsakant į potencialaus pažeidėjo prieštaravimą turėtų tekti jam. Tas pats pasakytina ir apie Prekių ženklų direktyvos 44 ir 46 straipsniuose aprašytas procedūras. Taigi procedūros apimtį nustato prekių ženklo savininkas.
- 43 Civilinėse bylose dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia, kuriose prekių ženklo savininkas yra atsakovas, yra visiškai kitaip: viena vertus, tokios bylos direktyvoje reglamentuojamos, ir tai rodo, kad ieškovui tenkanti faktų pateikimo našta neturi būti ribojama. Taigi, *a contrario*, ieškovui tenkanti faktų pateikimo našta civilinėje byloje dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia poveikio Prekių ženklų direktyvos *effet utile* neturi. Kita vertus, šiuo atveju ieškovas nustato ieškinio dėl tariamai nenaudojamo prekių ženklo apimtį. Todėl, kolegijos požiūriu, tokioje situacijoje būtina, kad ieškovas pateiktų bent jau konkrečiais faktais grindžiamus argumentus tam, kad byla dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia netaptų neproporcingai plati. Tai reiškia, kad ieškovas dar prieš teismo procesui prasidedant turi atlikti tam tikrą protingos apimties tyrimą.
- 44 Taip pat pažymėtina, kad direktyvoje *expressis verbis* numatyta administracinė negaliojimo procedūra prekių ženklų tarnyboje. Tai užtikrinama ir Vokietijos teisėje. Taigi Prekių ženklų direktyvos *effet utile* nereikalauja, kad ieškovui apskritai būtų netaikoma jokia pareiga pateikti argumentus direktyvos nereikalaujamose ir nereglamentuojamose civilinėse bylose dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia.

- 45 Antrasis Teisingumo Teismo argumentas, kad Prekių ženklų direktyvos taikymo srityje negali atsirasti skirtingų apsaugos lygių, poveikio preliminarium kolegijos požiūriui neturi. Juk iš sprendimo sujungtose bylose C-720/18 ir C-721/18 matyti, kad *non liquet* po įrodymų surinkimo lemia sprendimą prekių ženklo savininko nenaudai. Pateikti konkrečiais faktais grindžiamus argumentus gali bet kuri šalis, kuri nori atlikti tam būtiną tyrimą. Jeigu jie pateikiami, prekių ženklo savininkas privalo pateikti išsamius prekių ženklo naudojimą pagrindžiančius argumentus. Jeigu jis juos pateikia, įrodymai vertinami ir, neįsitikinus jų pagrįstumu, priimamas *non liquet* sprendimas ieškovo naudai. Taigi kolegijos požiūris į faktų pateikimo našta apsaugos lygio nekeičia.
- 46 Taigi kolegija pirmuoju klausimu siekia išsiaiškinti, ar byloje dėl prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia ieškovui gali tekti pareiga pateikti konkrečius argumentus. Antruoju klausimu kolegija teiraujasi, ar aiškinimas, kuriam ji kol kas teikia pirmenybę ir pagal kurį ši faktų pateikimo našta reiškia, kad ieškovas privalo atlikti ginčijamam prekių ženklui proporcingą savo tyrimą, yra suderinamas su Sąjungos teise.